

Pozorovat město znamená vstupovat do jeho rytmu. Znamená to stát na místě, dívat se, čekat. Broumov se v tomto ohledu stal pro Evu Bystrianskou nejen kulisou, ale i partnerem k dialogu. Fotografický projekt Sčítání psů vznikl na základě relativně prosté metody: vybrat si konkrétní pěší trasu, zůstat na ní nějakou dobu a sledovat, kdo prochází. Psi, lidé, děti, kola, ticho. Někdy nikdo. I prázdnota je výsledek. I nula je údaj.

Kdo tudy chodí? Jaké vztahy se tu odehrávají? Jak se město proměňuje v čase? Její fotografie nejsou racionálním záznamem, jsou otázkou i odpovědí. Časosběrné snímky spojují jednotlivé kolemjdoucí do společného obrazu – jako by se všichni potkali v jediném okamžiku. Vzniká tak vizuální mapa místa, která není jen dokumentem, ale i interpretací. Stylizace, barvy, kompozice – to vše ovlivňuje způsob, jak je možné vnímat a vykládat město. A právě v tom spočívá síla fotografie: může být současně přesná i matoucí, konkrétní i vizuálně otevřená.

Projekt se postupně proměnil v sociální hru. Fotografa vstupuje do kontaktu s lidmi, vysvětluje svůj záměr, zve je ke spolupráci. Někteří se nechají vyfotit jen pro sebe, jiní se zapojí do příběhu, který vzniká spontánně. Psi se stávají spojovacím prvkem – tématem, které otevírá rozhovory, překonává ostych, propojuje různé skupiny obyvatel. A přestože se výstava jmenuje Sčítání psů, nejde o počty. Jde o přítomnost. O sdílený čas. O drobné momenty, které tvoří obraz města.

Broumov se ukazuje jako výjimečně fotogenické místo – nejen svou architekturou, ale i atmosférou. Fotografie se stávají nejen výtvarným dílem, ale i nástrojem poznávání. Odhalují rozdíly mezi jednotlivými částmi města, mezi tím, co je vidět, a tím, co se skrývá pod povrchem. Jsou to obrazy, které vznikají z ticha, z čekání, z neokázalého zájmu o druhé. Jádrem Sčítání psů je vizuální hra – s časem, s prostorem, s podobami dokumentu. Je to manipulovaná statistika, výzkum, který se nebojí být trochu absurdní. A právě v tom může spočívat jeho největší význam. Možná totiž není třeba, aby všechno dávalo bezpodmínečně smysl. Možná stačí být přítomen. Dívat se. Počítat psy.